

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2011. év június hó 1. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ÍTÉLETET:

A sikkasztás büntette miatt **vádlott** ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 31.Bf.XI.7976/2010/5. számú ítéletét **megváltoztatja**, és a vádlott cselekményét sikkasztás vétségének (Btk. 317. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulat) minősíti.

A próbára bocsátás tartamát 1 (egy) évre enyhíti.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlott érvényes lakcíme: Budapest.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A Budai Központi Kerületi Bíróság a 2010. április 21. napján kelt 5.B.XI.5/2008/15. számú ítéletével a vádlottat az ellene a Btk. 317.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő és büntetendő sikkasztás büntette miatt emelt vád alól felmentett. A sértett magánfelet pedig polgári jogi igényének érvényesítésével egyéb törvényes útra utasította.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére a bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása végett.

A felülbírálat során a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság a 2010. október 11. napján kelt 31.Bf.XI.7976/2010/5. számú ítéletével a Budai Központi Kerületi Bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlott bűnösségét megállapította a Btk. 317.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő sikkasztás büntetében.

Ezért a vádlottat 2 évre próbára bocsátotta. Kötelezte egyben, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül kártérítésként fizessen meg a

sértett magánfél részére 230.000 Ft-ot, továbbá kötelezte arra is, hogy az államnak fizesse meg az eljárási illetéket.

A Fővárosi Bíróság ítélete ellen a vádlott és a védője jelentettek be fellebbezést felmentést végett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.923/2010/2. számú átiratában a bejelentett védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartotta, ezért azok elutasítását és a másodfokú határozat helybenhagyását indítványozta.

A Fellebbviteli Főügyészség átiratában foglaltak szerint az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat az eljárása során túlnyomórészt betartotta, eljárási szabályt sértett azonban, amikor a bizonyítás eszközeül szolgáló iratokat felolvasás helyett csak ismertetéssel tette a tárgyalás anyagává. Rögzíti ugyanakkor az átirat, hogy a jegyzőkönyvből megállapíthatóan később a részletes iratismertetés megtörtént, ezért ez az eljárási szabálysértés csak relatív eljárási szabálysértésnek tekintendő, amely a felülbírálat végrehajtását nem akadályozza.

A Fellebbviteli Főügyészség indítványozta azonban a tényállás kiegészítését azzal, hogy a cselekmény tényleges elkövetéskori értéke nem az első-, illetve a másodfokú határozatban feltüntetett 230.000 Ft, hanem csak 160.000 Ft lehet, mivel a tanú1. vallomása szerint ő a gépkocsit már 160.000 Ft-ért vásárolta meg a vádlottól. Az ügyészség álláspontja szerint mivel nem került sor szakértő kirendelésére, amely alapján a cselekmény elkövetéskori értékét a gépkocsinak pontosan meg lehetne állapítani, ezért elkövetési értéknek azt kell tekinteni, amelyért a vádlottól a tanú1. azt ténylegesen megvásárolta.

Ezen túlmenően az ügyészség álláspontja szerint a megállapított tényállás hiánytalan és hibamentes, amelynek további kiegészítése, illetve helyesbítése nem indokolt.

Ugyanakkor kifogásolta a Fellebbviteli Főügyészség a másodfokú bíróság ítéleti indokolásában azt a megállapítást, amely szerint a rábízott gépkocsival sajátjaként rendelkezett a vádlott akkor, amikor a cselekményt elkövette. A Főügyészség álláspontja szerint nem ez az elkövetési magatartás, hanem az eltulajdonítás valósult meg akkor, amikor a vádlott a sértett által rábízott gépkocsit továbbadta harmadik személy részére.

Összességében mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a cselekmény elkövetési értékét 160.000 Ft-ban jelölje meg, ennek megfelelően állapítsa meg, hogy a vádlott a sikkasztás vétségét követte el, egyebekben pedig a másodfokú ítéletet hagyja helyben.

A harmadfokú nyilvános ülésen a védő indítványozta, hogy a másodfokú ítéletet az ítéltábla változtassa meg és a vádlottat mentse fel. Kiemelte, hogy álláspontja szerint, amit a vádlott elkövetett, az nem bűncselekmény, az csak polgári jogi igényt keletkeztető ügylet volt. Hangsúlyozta, hogy a Ptk.117.§ (2) bekezdése az ingó tekintetében megköveteli annak tényleges átadását, amely azonban nem valósult

meg, így tényleges birtokbaadás nem történt meg, vagyis érvényes adásvétel sem jött létre.

Kiemelte a védő, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében rögzítette, hogy a birtokbaadás ténylegesen nem történt meg és ezt az elsőfokú bíróság által tett ténymegállapítást a másodfokú bíróság sem módosította a határozatában csak az indokolásban tért erre ki.

Hangsúlyozta, hogy azzal, hogy a vádlottól nem vette át a sértett a gépkocsit, nem is került a birtokába, ezért a kettőjük közötti ügylet megrekedt a birtokbaadást megelőző utolsó fázisban, amely viszont azt eredményezi, hogy jelen esetben a vádlott terhére tényállási elem, azaz rábízás hiányában a sikkasztást megállapítani nem lehet.

A harmadfokú nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője írásbeli beadványát változatlan tartalommal fenntartotta. Megállapította, hogy az átiratban az iratismertetéssel kapcsolatban felrótt eljárási szabálysértés annyiban már tárgytalan, hogy 2011. március 11. napjától jogszabályváltozás folytán már az első- és a másodfokú bíróság által alkalmazott iratismertetés is teljesen törvényes.

Megállapította, hogy a tényállás túlnyomórészt megalapozott, annak pontosítása az írásbeli beadványban írtak szerint szükséges.

Kiemelte, hogy álláspontja szerint a tulajdonjog átszállása megtörtént az adás-vételi szerződés aláírásakor, a gépjármű a sértett tulajdonába került, aki azt a vádlott telephelyéről bármikor elvihette volna. Ezt a rendelkezési jogot akadályozta meg végülis a vádlott azzal a magatartásával, hogy a gépkocsit később harmadik személynek továbbadta.

A sértett a harmadfokú nyilvános ülésen a másodfokú bíróság határozatának helybenhagyását indítványozta, hangsúlyozta, hogy amennyiben nem lett volna az övé a gépkocsi, akkor is mindenképpen becsapta őt a vádlott.

Kiemelte, hogy az ügylet megkötésekor nem volt a gépkocsinak a forgalmi engedélye, és nem is volt indítókulcs, ennek következtében nem is volt mit átadnia neki. Ez pedig tényleges akadályát képezte annak, hogy ő a gépkocsit birtokba vegye és annak is, hogy a telephelyről azt az adásvétel megkötésekor elvigye. Hangsúlyozta, hogy polgári jogi igényét 230.000 Ft-ban tartja fenn, mivel őt ténylegesen ennyi kár érte.

A bejelentett vádlotti és védői fellebbezés nem alapos.

A vádlott és a védő felmentésre irányuló fellebbezése folytán a Fővárosi Ítéletőztábla az első- és a másodfokú ítéletet az azt megelőző eljárással együtt a Be. 387.§ (1) bekezdése alapján bírálta felül.

Ennek során megállapította, hogy az első- és a másodfokú bíróság egyaránt betartotta a perrendi szabályokat. Az elsőfokú bíróság által lefolytatott eljárás során kétségtelen, hogy az iratok felolvasására vonatkozóan a Be. 301.§ (1) és (3) bekezdésében foglalt szabályokat a bíróság nem tartotta be, azonban ez csak relatív szabálysértésként értékelhető, és az is megállapítható, hogy jelenleg a

hatályos Büntetőeljárási Törvény már az ismertetést teszi főszabállyá, vagyis ma már ezt eljárási szabálysértésként sem lehet értékelni.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az iratok tanúsága szerint a másodfokú bíróság kizárólag a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan egészítette ki, amely azonban a rendelkezésre álló iratok alapján további kiegészítésre szorul a harmadfokú bíróság által a Be. 388.§ (2) bekezdése alapján az alábbiak szerint.

Az elsőfokú ítélet 2. oldalának 3. bekezdését azzal egészíti ki, hogy a vádlott tanú1-gyel a gépkocsira adás-vételi szerződést kötött, melyben a gépjármű értékét 160.000 Ft-ban állapította meg, majd a vádlott a gépjárművet a vételár kifizetése után a vevőnek átadta.

A bizonyítékok értékelése kapcsán a harmadfokú bíróság rögzítette, hogy a vádlott tagadásával szemben a sértett vallomása és a 2005. november 22. napján kelt átvételi elismervény alapján az elsőfokú bíróság és a másodfokú bíróság is törvényesen állapította meg, hogy az adás-vételi szerződést szóban tényleges megkötötték, a teljes vételár is ennek megfelelően a 230.000 Ft átadásával kiegyenlítésre került.

Irathűen rögzítette mindkét bíróság azt is, hogy a sértett kérésére a vádlott beleegyezett abba, hogy a gépkocsit annak elszállításáig a saját telephelyén tárolja a sértett.

Ugyanakkor az sem kétséges, hogy a gépkocsi tanú1. részére történő továbbértékesítését maga a vádlott is elismerte, és azt sem vitatta, hogy a vételár ekkor 160.000 Ft volt.

Megállapítható éppen erre tekintettel, hogy mind az első-, mind pedig a másodfokú bíróság elmulasztotta tisztázni a gépkocsi pontos elkövetéskori értékét és a minősítésből kitűnően mindkét bíróság a 230.000 Ft-ot értéket tekintette irányadónak.

Kétségtelen, hogy amikor a vádlott 2005. november 22. napján a gépkocsit eladta a sértettnek, akkor a gépjárműért 230.000 Ft-ot vett át.

Ugyanakkor az is kétségtelen tény, hogy a tanú1. részére 2006. október 9. napján történt továbbeladás során a vételár 160.000 Ft-ban került meghatározásra. A két eltérő értékre tekintettel nyilvánvalóan szakértő bevonására kellett volna, hogy sor kerüljön annak pontos tisztázása végett, hogy tényleges ennek a gépjárműnek mennyi volt az elkövetéskori pontos értéke. Mivel azonban szakértő bevonására nem került sor, továbbá arra is figyelemmel, hogy a vádlott a bűncselekményt lényegében 2006. október 9. napján - tehát a tanú1. részére történő eladáskor - követte el, ebből kiindulva az eltérő adatok tekintetében a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint - egyezően a Fellebbviteli Főügyészség jogi álláspontjával - az elkövetéskori értéket ebben az összegben, azaz 160.000 Ft-ban indokolt meghatározni.

A harmadfokú bíróság álláspontja szerint a Fővárosi Bíróság bűnösségre vont következtetése az elkövetési értékre vonatkozó korrekcióval együtt is törvényes és okszerű volt. A Fővárosi Bíróság helyesen állapította meg, hogy az adás-vételi szerződés megkötésével a tulajdonosváltás ténylegesen bekövetkezett, a vádlott pedig az új tulajdonos rendelkezése alapján az adás-vételi szerződés megkötésének a napjától rábízás folytán a felelős őrzés szabályai szerint birtokolta, illetve őrizte a személygépkocsit az eredeti telephelyén.

Azzal a magatartásával pedig, hogy az ekként rábízott gépkocsit, amelynek a sértett volt a tulajdonosa mégis értékesítette 2006. október 9. napján, megvalósította a sikkasztás bűncselekményét, ezen belül is a jogtalan eltulajdonítást, mint elkövetési magatartást. A vádlott célja a másodszori eladással a dolog feletti tényleges uralom végleges megszüntetése volt, mivel az ismételt elidegenítéssel olyan tevékenységet fejtett ki, amelyre csak a tulajdonosnak lett volna jogosultsága.

Ezért helytállóan utalt a Fellebbviteli Főügyészség arra, hogy nem sajátjakénti rendelkezés, hanem tényleges eltulajdonítás történt.

Ugyanakkor a 160.000 Ft-ra csökkent elkövetési értékre tekintettel a cselekmény törvényes minősítése megváltozott és így az a Btk. 317.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés I. fordulója szerint minősülő és büntetendő kisebb értékre elkövetett sikkasztás vétségeként minősül.

A büntetés kiszabása körében az enyhítő és súlyosító körülményeket a Fővárosi Bíróság hiánytalanul vette számba, amelynek kiegészítése mindössze annyiban szükséges, hogy további enyhítő körülményként kell értékelni az időmúlást. Az enyhébb minősítésre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla lehetőséget látott a próbára bocsátás időtartamának mérséklésére, így azt egy évben határozta meg.

Megállapítható, hogy a sértett az eljárás során polgári jogi igényt terjesztett elő, és ennek összegét az őt ténylegesen ért kár mértékében, azaz 230.000 Ft-ban határozta meg. Az ítéltábla a csökkentett elkövetési érték ellenére is úgy ítélte meg, hogy a magánfél 230.000 Ft-ban előterjesztett polgári jogi igénye helytálló és ennek alapján bírálta el az előterjesztett igényt, helybenhagyva a másodfokú bíróság döntését.

A Be. 54.§ (2) bekezdése szerint ugyanis a magánfél a terhelttel szemben azt a polgári jogi igényt érvényesítheti, amely a vád tárgyává tett cselekmény következtében keletkezett. Nem vitatható, hogy a sértettet ténylegesen az általa a gépkocsikért kifizetett vételár erejéig, azaz 230.000 Ft-ig terjedően érte kár, ezért a Fővárosi Ítéltábla nem látta akadályát annak, hogy a polgári jogi igényt a Be. ezen rendelkezése alapján ennek az összegnek az erejéig bírálja el és kötelezze annak megfizetésére a vádlottat.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Be. 398.§ (1) és (2) bekezdése alapján a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlott cselekményét sikkasztás vétségének minősítve a próbára bocsátás tartamát enyhítette.

Ezen túlmenően a másodfokú határozat egyéb rendelkezéseit helybenhagyta azzal, hogy a határozatban rögzítette a vádlott immár érvényes bejelentett új lakcímét.

Budapest, 2011. év június hó 1. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.

a tanács elnöke

Dr. Halász Irén sk.

előadó bíró

. Magócsi István sk.

bíró

A Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 31.Bf.XI.7976/2010/5. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 5.Bhar.393/2010/5. számú ítéletében írt változtatással 2011. év június hó 1. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2011. év június hó 1. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Moncz Tímea

tisztviselő